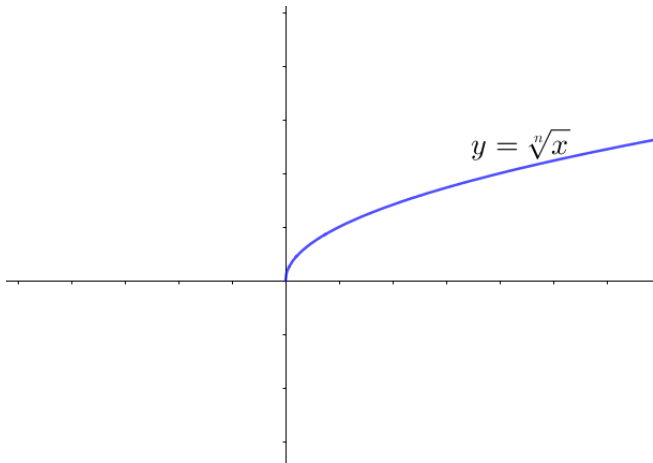

Juurifunktio- ja yhtälö

- Tutustutaan juurifunktioon [appletin](#) avulla.
- Funktiot $f(x) = \sqrt[n]{x}$, jossa $n = 2, 3, 4, \dots$ ovat juurifunktioita.

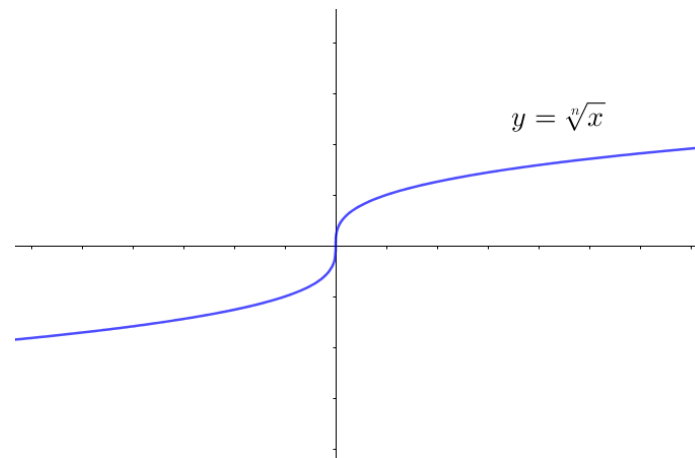
Parillinen juurifunktio

Funktio on määritelty, kun $x \geq 0$.

Funktio on jatkuva ja kasvava ja saa kaikki positiiviset arvot ja arvon nolla.

Pariton juurifunktio

Funktio on määritelty kaikilla reaaliluvuilla.

Funktio on jatkuva ja kasvava ja saa kaikki reaalilukuarvot.

Juurifunktio- ja yhtälö

Lause

a) Jos n on parillinen ja $a \geq 0, b \geq 0$, niin

$$a = b \text{ jos ja vain jos } a^n = b^n.$$

b) Jos n on pariton, niin

$$a = b \text{ jos ja vain jos } a^n = b^n.$$

Seuraus: Juuret voidaan hävittää korottamalla yhtälön molemmat puolet samaan potenssiin.

Esimerkki 1

Ratkaise yhtälö $\sqrt{x - 1} = x - 3$.

Ratkaisu.

Neliöjuurta ei ole määritelty, kun juurettava on negatiivinen. Täten täytyy olla $x - 1 \geq 0$ eli $x \geq 1$.

Jotta yhtälö voi toteutua, myös oikean puolen täytyy olla ei-negatiivinen. Eli täytyy olla $x - 3 \geq 0$ eli $x \geq 3$.

Molemmat ehdot toteutuvat, kun $x \geq 3$.

Kun $x \geq 3$, yhtälön molemmat puolet ovat määriteltyjä ja ei-negatiivisia. Yhtälö voidaan korottaa puolittain neliöön.

$$\sqrt{x-1} = x-3$$

$$(\sqrt{x-1})^2 = (x-3)^2$$

$$x-1 = x^2 - 6x + 9$$

$$x^2 - 7x + 10 = 0$$

Toisen asteen yhtälön ratkaisukaavalla saadaan

$$x = 2 \text{ tai } x = 5.$$

Luvuista ainoastaan $x = 5$ toteuttaa ehdon $x \geq 3$.

Yhtälön ratkaisu on $x = 5$.

Esimerkki 2

Ratkaise yhtälö $\sqrt[3]{2x^3 + 24} = -x$.

Ratkaisu. Kuutiojuurilauseke on määritelty kaikilla x :n arvoilla. Yhtälö voidaan korottaa puolittain kolmanteen potenssiin.

$$\left(\sqrt[3]{2x^3 + 24}\right)^3 = (-x)^3$$

$$2x^3 + 24 = -x^3$$

$$3x^3 = -24 \quad |:3$$

$$x^3 = -8$$

$$x = \sqrt[3]{-8}$$

$$x = -2$$

Yhtälön ratkaisu on $x = -2$.